

दैनिक चालू घडामोडी 18.10.2021

विमान इंजिन दुरुस्ती केंद्र



- विमान आणि हेलिकॉप्टर इंजिनची दुरुस्ती आणि देखभाल करण्यासाठी नागपुरात 'इंजिन हॉस्पिटल एमआरओ' सुरू होत आहे.
- हे केंद्र मार्च 2023 पर्यंत कार्यान्वित होईल.
- नागपुरातील खासगी कंपनीचे एकमेव इंजिन दुरुस्ती केंद्र देशातील पहिले प्रकार असेल.
- कल्पना सरोज ग्लोबल एव्हिएशन प्रा. लि. च्या (KSGA) नागपुरातील प्रस्तावित 'इंजिन हॉस्पिटल MRO' भूमिपूजन करण्यात आले.
- हे केंद्र वर्षाला 40 ते 60 इंजिनांची देखभाल आणि दुरुस्ती करेल.
- यासाठी कल्पना सरोज एव्हिएशनने मिहान-सेझमध्ये 1 एकर जमीन घेतली आहे.

Source: Loksatta

'कॉन्फरन्स ऑन इंटरॅक्शन अँड कॉन्फिडन्स-बिल्डिंग मेझर्स इन आशिया' (CICA) 2021



- परराष्ट्र मंत्री, एस जयशंकर यांनी कझाकिस्तानच्या नूर-सुलतान येथे 'कॉन्फरन्स ऑन इंटरॅक्शन अँड कॉन्फिडन्स-बिल्डिंग मेझर्स इन एशिया (सीआयसीए)' च्या 6 व्या मंत्रीस्तरीय बैठकीला संबोधित केले.
- एस जयशंकर म्हणाले की, भारताचा आंतरराष्ट्रीयवाद (वसुधैव कुटुंबकम) भारताच्या लसी मैत्री उपक्रमाला चालना देतो.

CICA बद्दल:



- सीआयसीए आशियातील सुरक्षा, शांती आणि स्थिरतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी सहकार्य वाढवण्यासाठी एक आंतर-सरकारी मंच आहे.
- सदस्यत्व: 27 सदस्य राज्ये; 9 निरीक्षक राज्ये; 5 निरीक्षक संस्था
- सचिवालय: नूर-सुलतान, कझाकिस्तान
- स्थापना: 14 सप्टेंबर 1999

Source: Indian Express

महारत्न दर्जा



- भारत सरकारने सरकारी मालकीच्या पॉवर फायनान्स कॉर्पोरेशन लिमिटेड (पीएफसी) ला 'महारत्न' दर्जा दिला, त्यामुळे पीएफसीला अधिक परिचालन आणि आर्थिक स्वायत्तता मिळाली.
- अर्थ मंत्रालयाच्या अंतर्गत सार्वजनिक उपक्रम विभागाने यासंदर्भातील आदेश जारी केले होते.
- पीएफसी आता महारत्न स्थितीनंतर एका प्रकल्पात ₹ 5,000 कोटी किंवा त्याच्या निव्वळ मूल्याच्या 15% पर्यंत गुंतवणूक करू शकते.

पॉवर फायनान्स कॉर्पोरेशन लिमिटेड (PFC) बद्दल:

- ही ऊर्जा मंत्रालयाच्या मालकीची एक भारतीय वित्तीय संस्था आहे. 1986 मध्ये स्थापन झाले, हे भारतीय ऊर्जा क्षेत्राचे आर्थिक कणा आहे.
- PFC हे 11 वे महारत्न CPSE आहे.
- येथे 14 नवरत्न आणि 73 मिनीरत्न CPSE आहेत.
- नवरत्न आणि मिनीरत्न सीपीएसई अनुक्रमे ₹ 1,000 कोटी आणि ₹ 500 कोटी पर्यंत गुंतवणूक करू शकतात.

Source: PIB

लाल बहादूर शास्त्री राष्ट्रीय पुरस्कार 2021



- उपराष्ट्रपती एम व्यंकय्या नायडू यांच्या हस्ते ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस (एम्स) चे संचालक डॉ रणदीप गुलेरिया यांना उत्कृष्टतेसाठी 22 वा लाल बहादूर शास्त्री राष्ट्रीय पुरस्कार 2021 प्रदान करण्यात आला.
- रणदीप गुलेरिया हे एक भारतीय पल्मोनोलॉजिस्ट आणि एम्स, नवी दिल्लीचे सध्याचे संचालक आहेत, त्यांना एम्समध्ये फुफ्फुसीय औषधे आणि झोपेच्या विकारांसाठी भारतातील पहिले केंद्र स्थापन करण्याचे श्रेय दिले जाते.
- ते भारताच्या कोविड -19 प्रतिसाद प्रयत्नांचा एक भाग आहेत.
- 2015 मध्ये त्यांना भारत सरकारने पद्मश्री देऊन सन्मानित केले होते.

Source: PIB

जागतिक भूक निर्देशांक 2021



- ग्लोबल हंगर इंडेक्स (GHI) 2021 मध्ये 116 देशांमध्ये भारताचा 101 वा क्रमांक आहे.
- 27.5 च्या गुणांसह, भारतामध्ये उपासमारीची पातळी आहे जी गंभीर आहे.
- भारत पाकिस्तान (92), बांगलादेश (76) आणि नेपाळ (76) याच्या मागे आहे.
- 2020 मध्ये, भारत 107 देशांपैकी 94 व्या क्रमांकावर होता.
- चीन, कुवेत आणि ब्राझीलसह एकूण 18 देशांनी पाचपेक्षा कमी GHI स्कोअरसह अव्वल स्थान मिळवले.

ग्लोबल हंगर इंडेक्स (GHI) बदल:

- GHI अहवाल आयरिश सहाय्यक एजन्सी कन्सर्न वर्ल्डवाइड आणि जर्मन संस्था वेलथंगरहिल्फे यांनी संयुक्तपणे तयार केला आहे.

Source: Indian Express

UNHRC

संयुक्त राष्ट्रांच्या मानवाधिकार परिषदेत (UNHRC) सहाव्या टर्मसाठी (2022-24) प्रचंड बहुमताने भारताची पुन्हा निवड झाली.

193 सदस्यांच्या विधानसभेत भारताला 184 मते मिळाली, तर आवश्यक बहुमत 97 होते.



- 76 वी संयुक्त राष्ट्र महासभा (UNGA) ने संयुक्त राष्ट्र मानवाधिकार परिषदेच्या 18 नवीन सदस्यांसाठी निवडणुका घेतल्या, जे जानेवारी 2022 पासून सुरू होणाऱ्या 3 वर्षांच्या कालावधीसाठी सेवा देतील.
- भारताची सध्याची मुदत 31 डिसेंबर 2021 रोजी संपणार होती.

संयुक्त राष्ट्र मानवाधिकार परिषद (UNHRC) बद्दल:

- UNHRC संयुक्त राष्ट्र संघ आहे ज्याचे ध्येय जगभरातील मानवी हक्कांचे संवर्धन आणि संरक्षण करणे आहे.
- अध्यक्ष: नाझत शमीम
- मुख्यालय: जिनेव्हा, स्वित्झर्लंड
- स्थापना: 15 मार्च 2006

Source: India Today

"युद्धाभ्यास 2021"



- भारत-अमेरिका संयुक्त सैन्य व्यायाम "युद्धाभ्यास 2021" च्या 17 व्या आवृत्तीची सुरुवात अलास्का (यूएसए) च्या संयुक्त तळ एल्मेंडॉर्फ रिचर्डसन येथे झाली.
- 15 ते 29 ऑक्टोबर 2021 या कालावधीत हा सराव आयोजित करण्यात आला आहे.
- युद्धाभ्यास २०२१ हा भारत आणि अमेरिका यांच्यातील सर्वात मोठा संयुक्त संयुक्त सैन्य प्रशिक्षण आणि संरक्षण सहकार्य प्रयत्न आहे.
- या व्यायामाचा उद्देश दोन सैन्यांमध्ये समज, सहकार्य आणि आंतर-कार्यक्षमता वाढवणे आहे.

- टीप: या व्यायामाची मागील आवृत्ती फेब्रुवारी 2021 मध्ये राजस्थानच्या बिकानेर येथील महाजन फील्ड फायरिंगमध्ये आयोजित करण्यात आली होती.

Source: PIB

आंतरराष्ट्रीय दारिद्र्य निर्मूलन दिन



- आंतरराष्ट्रीय दारिद्र्य निर्मूलन दिन दरवर्षी 17 ऑक्टोबर रोजी जगभरात साजरा केला जातो आणि जगभरातील गरिबी, हिंसा आणि भूक यावर प्रकाश टाकला जातो.
- आंतरराष्ट्रीय दारिद्र्य निर्मूलन 2021 ची थीम "एकत्रितपणे पुढे जाणे: निरंतर गरीबी संपवणे, सर्व लोकांचा आदर करणे आणि आपल्या ग्रहाचा" आहे.
- 1992 मध्ये, संयुक्त राष्ट्र संघाने (UN) 17 ऑक्टोबर हा दिवस गरीबी निर्मूलनासाठी आंतरराष्ट्रीय दिन म्हणून अधिकृतपणे नियुक्त केला.

Source: India Today